

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 25 września 2020 r.

ZP-NKWR.431.4.6.2020.HB

Pan
Tomasz Sybis
Wójt Gminy
Pielgrzymka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 23 – 24 czerwca 2020 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 218) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki oraz Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki – przeprowadził kontrolę problemową Urzędu Gminy w Pielgrzymce w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym przez Wicewojewodę Dolnośląskiego w dniu 13 grudnia 2019 r. Planem Kontroli na I półrocze 2020 r. oraz aneksem nr 8 do Planu Kontroli na I półrocze 2020 r. z dnia 1 czerwca 2020 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 czerwca 2019 r. do dnia kontroli, tj. 23 czerwca 2020 r. osobą odpowiedzialną za wykonywanie kontrolowanych zadań był Wójt Gminy – Tomasz Sybis. Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pielgrzymce, zwany dalej „GOPS”. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone zdalnie z wykorzystaniem dostępnych kanałów komunikacji.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 sierpnia 2020 r. (data wpływu do DUW – 14.08.2020 r.). Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Uchwałą nr XX/111/16 z dnia 29 kwietnia 2016 r. Rada Gminy Pielgrzymka przyjęła do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pielgrzymka na lata 2016 – 2020. W Strategii były uwzględnione kierunki działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Uchwałą nr XXV/132/2016 z dnia 30 września 2016 r. Rada Gminy Pielgrzymka przyjęła do realizacji „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020”, zwany dalej „programem”. Jako główny cel programu wskazano przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz ochronę ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe programu stanowiły: 1) diagnoza, profilaktyka i edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie; 2) ochrona i pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz sprawcom przemocy; 3) podnoszenie poziomu wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie służb zajmujących się tą problematyką. Cele szczegółowe miały być realizowane poprzez systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy, profilaktykę i edukację społeczności lokalnej, podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, poszerzenie oferty pomocowej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz sprawcom przemocy. Bieżącą oceną realizacji programu zajmować miał się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pielgrzymce w porozumieniu z Zespołem Interdyscyplinarnym. W trakcie kontroli nie udostępniono dokumentu w/w oceny. Do dokumentacji kontrolnej Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego załączył informację zawierającą ogólnikowe stwierdzenia dotyczące podejmowanych działań w ramach realizacji założeń programu. Z uwagi na fakt, iż dobiega końca okres obowiązywania programu, **należy dokonać rzetelnej oceny jego realizacji, a wnioski uwzględnić przy opracowaniu kolejnego, mając równocześnie na uwadze następujące wskazania:**

- oprzeć się na aktualnej diagnozie zjawiska przemocy domowej w gminie, w tym ustaleniu odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zaangażować wszystkie gminne instytucje, których statutowe kompetencje wpisują się w przeciwdziałanie przemocy domowej;
- zachować spójność z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- ująć zaplanowane działania w harmonogramie wraz ze wskazaniem ich realizatorów, co m.in. ułatwi monitorowanie programu;
- zawrzeć precyzyjne określenie sposobu ewaluacji i monitoringu programu, z którego wnioski winny być wykorzystane do zwiększenia efektywności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przeprowadzona kontrola wykazała, iż Gmina Pielgrzymka prawidłowo realizowała to zadanie.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, Rada Gminy Pielgrzymka w dniu 23 września 2011 r. podjęła uchwałę nr X/43/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Pielgrzymce oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała została ogłoszona dnia 16 listopada 2011 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 232 poz. 4033.

Zarządzeniem nr 86/2011 z dnia 13 listopada 2011 r. o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym Wójt Gminy Pielgrzymka powołał 6-osobowy Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład Zespołu weszli przedstawiciele podmiotów, z którymi Wójt zawarł porozumienia o współpracy. Zarządzeniami nr 93A/2013 z 30.09.2013 r., nr 125/2013 z dnia 31.12.2013 r., nr 70A/2015 z 30.09.2015 r., nr 11A/2018 z 28.02.2018 r., nr 18/2020 z 4.03.2020 r. Wójt Gminy Pielgrzymka dokonał zmian w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego. Na dzień kontroli w gminie Pielgrzymka funkcjonował 7 – osobowy Zespół Interdyscyplinarny, w którym na podstawie zawartych porozumień o współpracy byli przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 5 i ust. 4 ustawy. Do dnia kontroli nie zawarto porozumienia z organizacją pozarządową i nie powołano jej przedstawiciela do składu Zespołu Interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy.

Zgodnie z art. 9a ust. 6 ustawy na pierwszym posiedzeniu tj. w dniu 22 listopada 2011 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego dokonali wyboru przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza. Przed przystąpieniem do wykonywania czynności, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3 ustawy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli Wójtowi oświadczenia o zachowaniu poufności danych, których treść była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie objętym kontrolą odbyły się zgodnie

z art. 9a ust. 7 ustawy. Każde z posiedzeń było dokumentowane (protokoły, listy obecności). Z treści protokołów wynikało, że podczas posiedzeń Zespół Interdyscyplinarny zajmował się tylko omawianiem realizowanych procedur „Niebieskie Karty”. Stwierdzono brak dokumentacji potwierdzającej realizację przez Zespół Interdyscyplinarny pozostałych zadań, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy, z wyjątkiem informacji przedłożonej przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, zawierającej ogólne dane dotyczące podejmowanych przez Zespół w tym zakresie działań. **Zatem wskazuje się, aby zobowiązać Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do szczegółowego dokumentowania wszystkich działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w celu realizacji zadań określonych w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy.**

W okresie objętym kontrolą do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 27 wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, z tego do dnia kontroli 13 zostało zakończonych. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego oświadczył, że w ramach prowadzonych procedur Zespół Interdyscyplinarny udzielał kompleksowej pomocy rodzinie dotkniętej przemocą, kierował osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą lub stosują przemoc w rodzinie do właściwych specjalistów, monitorował sytuację w rodzinach, zgłaszał osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem wszczęcia postępowania odnośnie leczenia odwykowego, kierował sprawy o wszczęcie postępowania do Prokuratury Rejonowej w Złotoryi.

Na podstawie weryfikacji list obecności stwierdzono, iż nie wszyscy członkowie regularnie uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Jeden z członków Zespołu Interdyscyplinarnego, na 8 posiedzeń, które odbyły się w okresie objętym kontrolą, uczestniczył tylko w jednym. **Wskazuje się zatem na konieczność zdyscyplinowania podmiotów w kwestii zapewnienia udziału swoich reprezentantów we wszystkich posiedzeniach Zespołu, zgodnie z zawartymi porozumieniami o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym.**

W odniesieniu do realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego oświadczył, iż *„Gmina Pielgrzymka nie posiada w swoich zasobach ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą (...), osoby doznające przemocy domowej mogą korzystać w trybie interwencyjnym ze schronienia w Domu Samotnej Matki w Głogowie. Pomocy w tym zakresie udzielają pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dzielnicowy Policji”*.

Z w/w jednostką Gmina Pielgrzymka nie zawarła stosownego porozumienia i uznaje się to za uchybienie, **wskazując jednocześnie na konieczność opracowania procedur**

postępowania w tego typu przypadkach i formalne uregulowanie kwestii współpracy z innymi jednostkami w przypadku zaistnienia potrzeby zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Tego rodzaju działania powinny również znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Z oświadczenia Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wynikało, iż rozpowszechniane były na terenie gminy informacje dotyczące pomocy oferowanej przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2a oraz we Wrocławiu przy ul. Bora – Komorowskiego 31. W przypadku konieczności udzielenia mieszkańcowi gminy specjalistycznego wsparcia, w tym schronienia, Wójt Gminy zapewniał dojazd do właściwego ośrodka.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stwierdzono nieprawidłowość:

1. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej.

W związku z powyższym wydaje się zalecenie pokontrolne:

- 1) Powołać do Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **30 października 2020 roku** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej
(Kierownik jednostki kontrolującej)

